

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 kap. 20 § utsökningslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att utsökningslagen ändras bland annat så att ett egendomsförvaltningsbolag som avses i lagen om statens säkerhetsfond inte behöver ställa säkerhet enligt utsökningslagen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

I utsökningslagen finns ett flertal stadganden om parts skyldighet att ställa säkerhet i utsökningsärenden. T.ex. enligt 3 kap. 7 § 1 mom. utsökningslagen får utmätning verkställas trots att ändring söks i underrätts dom som gäller betalningsskyldighet, om gäldenären inte ställer pant eller borgen, s.k. avvärjningssäkerhet, för det som blivit utdömt. Enligt 7 kap. 16 § utsökningslagen som gäller s.k. sökandesäkerhet får ett beslut om en säkringsåtgärd inte verkställas, om inte sökanden ställer pant hos utmätningsmannen eller säkerhet för den skada som åtgärden kan åsamka motparten. Också i bl.a. 3 kap. 7 § 1 mom. och 8 — 10 § utsökningslagen finns stadganden om sökandesäkerhet.

I 3 kap. 20 § utsökningslagen ingår allmänna stadganden om hurudan en säkerhet enligt utsökningslagen bör vara. I 3 mom. nämns de instanser som befriats från skyldigheten att ställa sökandesäkerhet. Enligt lagrummet krävs säkerhet inte när staten eller dess inrättning, folkpensionsanstalten, Postbanken, Finlands Bank, annan bankinrättning som är underställd offentlig övervakning, Helsingfors universitet, kommun, kommunalförbund, landskapet Åland eller evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkosamfund eller till dem hörande församling är borgenär.

I nämnda stadgande i utsökningslagen nämns inte egendomsförvaltningsbolag. Grundandet av egendomsförvaltningsbolag som ägs eller förvaltas av staten eller statens säkerhetsfond blev möjligt genom lagen om ändring av lagen om statens säkerhetsfond (857/93). Till 1 § lagen om statens säkerhetsfond (379/92) fogades då ett nytt 5 mom., enligt vilket fonden kan äga eller förvalta aktier i ett aktiebolag där staten eller fonden på grundval av aktieinnehav har bestämmanderätten och vars syfte är att köpa eller på annat sätt förvärva och sköta samt sälja eller på annat sätt överlåta egenom och ansvarsförbindelser som tillhör en bank som är föremål för statens eller fondens stödåtgärder (*egendomsförvaltningsbolag*). Sedermera har nämnda stadgande ändrats så att ett sådant egendomsförvaltningsbolag på grundval av aktieinnehav kan ha bestämmanderätten i ett annat aktiebolag som har samma

syfte, varvid det sistnämnda bolaget även är ett egendomsförvaltningsbolag.

Egendomsförvaltningsbolag Arsenal Oy, nedan Arsenal Oy, samt de övriga bolag som bildades i samband med bankkrisen med uppgift att sköta s.k. problemkrediter och därtill hörande säkerheter har handlat i depositionsbankernas namn, varvid säkerhet inte har krävts. Arsenal Oy har t.ex. drivit in fordringar för Sparbanken i Finland - SBF Ab, nedan SBF, som fungerar som depositionsbank.

I en nära framtid kommer emellertid SBF:s bankkoncession att återkallas varvid SBF blir ett egendomsförvaltningsbolag som ägs av Arsenal Oy. Utan en lagändring skulle nämnda egendomsförvaltningsbolag vara skyldigt att ställa sökandesäkerhet enligt utsökningslagen. Bolaget skulle uppenbarligen vara tvunget att ställa säkerhet också i utsöknings- och säkringsärenden som redan nu är anhängiga. Eftersom Arsenal Oy som ett egendomsförvaltningsbolag som ägs av staten och statens säkerhetsfond och SBF som ett egendomsförvaltningsbolag som ägs av Arsenal Oy kan jämföras med banker som är underställda offentlig övervakning och staten dessutom svarar för förvaltningsbolagens verksamhet, så är det inte ändamålsenligt att kräva att de ställer säkerhet.

I regeringens proposition om egendomsförvaltningsbolag (RP 130/1993 rd) uppställdes som mål att bolagen driver in de på dem överförda fordringarna och realiserar den på dem överförda egendomen till ett så gott pris och så snabbt som möjligt. Med tanke på detta mål är det förnuftigt att nämnda egendomsförvaltningsbolag som ägs av staten kan vidta nödvändiga verkställighetsåtgärder och väcka skadeståndstalan utan att de ställer sökandesäkerhet.

Det föreslås därför att till förteckningen i 3 kap. 20 § 3 mom. utsökningslagen fogas ett omnämnande om egendomsförvaltningsbolag som avses i lagen om statens säkerhetsfond.

Avsikten är att egendomsförvaltningsbolagen skall vara verksamma under en viss tid. Innan bolagen avvecklas genom likvidation, fusion eller på något annat motsvarande sätt måste man försäkra sig om att skadeståndsansvar som eventuellt senare blir aktuella sköts på behörigt sätt.

Uttrycket "Postbanken" i 3 kap. 20 § 3

mom. utsökningslagen är föråldrat eftersom Postbanken genom lagen 972/87 ändrades till Postbanken Ab. Enligt 2 § kreditinstitutslagen (1607/93) är Postbanken Ab en depositionsbank och således ett kreditinstitut. Då Postbanken Ab numera jämföras med de övriga depositionsbankerna, med andra ord med bl.a. affärsbankerna, sparbankerna och andelsbankerna, är det särskilda omnämnandet av Postbanken i 3 kap. 20 § 3 mom. föråldrat och onödigt varför det föreslås att det skall strykas.

Uttrycket "annan bankinrättning som är underställd offentlig övervakning" i nämnda lagrum har ingen motsvarighet i kreditinstitutslagen, där uttrycket "kreditinstitut" har en mer vidsträckt betydelse. Å andra sidan kunde igen definitionen "depositionsbank" i kreditinstitutslagen onödigt inskränka den krets som är befriad från att ställa sökandesäkerhet. Eftersom gällande lydelse veterligen inte har förorsakat problem i utsökningspraxis föreslås inga ändringar till denna del.

Eftersom kommunalförbunden från början av 1993 ändrades till samkommuner (979/92 och 365/95) föreslås att i nämnda stadgande i utsökningslagen också görs motsvarande ändring.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen bevarar den nuvarande situationen där statens egendomsförvaltningsbolag har kunnat driva in fordringar utan att ställa sökandesäkerhet enligt utsökningslagen. Propositionen har således inga ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Under beredningsarbetet har kontakt hållits med finansministeriet, Arsenal Oy, Bankföreningen i Finland samt Suomen Kaupunginvoutien yhdistys ry.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft genast efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen föreslås träda i kraft senast när SBF:s bankkoncession återkallas.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g**om ändring av 3 kap. 20 § utsökningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 3 kap. 20 § 3 mom. utsökningslagen av den 3 december 1895, sådant detta lagrum
lyder i lag av den 18 maj 1973 (389/73), som följer:

3 kap.
**Allmänna stadganden om verkställighet
av domar och utslag**

20 §

Säkerhet krävs inte om borgenär är staten
eller en statlig inrättning, ett egendomsför-
valtningsbolag som avses i lagen om statens
säkerhetsfond (379/92), folkpensionsanstal-
ten, Finlands Bank, någon annan bankinrätt

ning som är underställd offentlig övervak-
ning, Helsingfors universitet, en kommun,
en samkommun, landskapet Åland eller
evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyr-
kosamfundet eller en till dem hörande för-
samling.

Denna lag träder i kraft den
1995.

Helsingfors den 8 september 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Justitieminister *Sauli Niinistö*

Lag

om ändring av 3 kap. 20 § utsökningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 3 kap. 20 § 3 mom. utsökningslagen av den 3 december 1895, sådant detta lagrum
lyder i lag av den 18 maj 1973 (389/73), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap

Allmänna stadganden om verkställighet av domar och utslag

20 §

Säkerhet kräves icke, där staten eller dess
inrättning, folkpensionsanstalten, *Postban-*
ken, Finlands Bank, annan bankinrättning,
som är underställd offentlig övervakning,
Helsingfors universitet, kommun, kommu-
nalförbund, landskapet Åland eller evange-
lisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkosam-
fyndet eller till dem hörande församling är
borgenär.

20 §

Säkerhet krävs inte om borgenär är staten
eller en statlig inrättning, *ett egendomsför-*
valtningsbolag som avses i lagen om statens
säkerhetsfond (379/92), folkpensionsanstal-
ten, Finlands Bank, någon annan bankinrät-
ning som är underställd offentlig övervaka-
ning, Helsingfors universitet, en kommun,
en samkommun, landskapet Åland eller
evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyr-
kosambundet eller en till dem hörande för-
samling.

Denna lag träder i kraft den 1995.

